

- ٥٤٥٥ ذ غوغای بتان جستی و دستی
 دل کمراه ما را رو بره آر
 شراب وحدت اندر جام مارن
 در فکر کار خود بودن و ترک دنیای بی وفا کردن
- ٥٤٦٠ چو خود یاری نداری، یار خود باش
 پستی جا مکن، جای تو بالاست
 چه جای ما؟ که جارا جا نباشد
 درین منزل نیاسودند و رفتد
 منه پا در طریق بی طریقان
 زمین طی کن، که مرغ آسمانی
 برو نه چرخ گردون پیچ بر پیچ
- ٥٤٦٥ بگرد خلق پیچان اژدهاییست
 کزد چون قاف در دلها شکافت
 کزو حاصل نگردد رشته تابی
 ذ مهر خود جهانی را بسوزد
 ذ بی مهری سیه سازد جهان را
- ٥٤٧٠ سیه شدروزما چون شب، چه سازیم؟
 بهر ویرانه محنت خانه‌ای چند
 زیک توفان بنای او خراب است
 بدشت او گیاه خرمی نیست
- ٥٤٧٥ و گر بحرست غوغای نهنگست
 خراش بیک عشت را نهفته
 تموز او ذکرمی همچو دوزخ
 با پن ارکان نگردد خانه آباد
- تو نیز، ای دل، اگر بترداشکستی
الهی، از بتان ما را نگه دار
زلال معرفت در کام ما ریز
دلا، دیگر بفکر کار خود باش
- تو سلطانی و تخت عرش والاست
برو جایی، که ما را جا نباشد
رفیقان اند کی بودند و رفتد
تو هم بر خیز و بنشین با رفیقان
تو شهیاز هوای لامکانی
زمین هیچست و دوران هیچ بر هیچ
بدورش قاف هم کوه بلا پیست
ذ کلک صنع، یارب، این چه قافست؟
- ذ دور چرخ دائم اضطرابی
چو روز از مهر مشعل بر فروزد
چو شب ظاهر کند کین نهان را
شب آن و روز این، یارب، چه سازیم؟
- بود عالم همین ویرانه ای چند
بیک باران کلوخ او در آبست
بشهر او نشان آدمی نیست
اگر کوهست مأوای پلنگست
- بهار او کل حسرت شکفته
زمستانش ذ سردی سرد چون بخ
عناصر هم ندارد هیچ بنیاد

هوا بر خیزد ، آتش بن فروزد
فشاند خاکت آخر کرد بر فرق
یکی را کان گوهر اصل کارست
ولیکن خالی از دردسری نیست
که سر تا پای او خارست و خاشاک
در اکثر رسم انسانی نباشد
بدی بسیار و نیکی اندکی نیست
ولی از راه معنی آدمی خوار
براه حق شناسی بی فبرده
بایشان رومکن ، رو بر خدا کن

ز آتش تحرمن عمرت بسوزد
بدریای فنا آبت کند غرق
سه فرزندی که نسل ابن چهارست
چو گوهر تاج شه را زیوری نیست
دومزان چیست ؟ شاخی دسته از خاک
سیم جز نوع حیوانی نباشد
حقیقت از هزاران در یکی نیست
همه از روی صورت آدمی سار
بکوی فاسپاسی بی فشرده
ala ، زین همرهان خودرا جدا کن

مناجات

بدریا های لطف شامل خویش
جهان جزوی خداوندی ندارد
علم بر عالم بالا بر افراحت
شب « اسری » مکانتش لامکان شد
در ایوان فلك بالا نشینان
بیارب یا رب پیر مناجات
شب های دراز نا مرادی
بمعشوقي که با عشق یارست
آن داغی که مرهم نیست اورا
گریبان چاک زد بیمار دارش
ز کس امید بهبودی ندارد
طبیب او سری افگنده در پیش
بیتیمی کر پدر مهجور مانده

خداوندا ، بذات کامل خویش
آن ذاتی که مانندی ندارد
آن سروی که از بطحا سرافراخت
آن شاهی که ماه آسمان شد
بدین پاک جمع پاک دینان
بیانگ « هی هی ۱ » رند خرابات
بروز کوته ایام شادی
بمشتاقی که بی معموق زارت
آن رازی که محروم نیست اورا
بیماری که رفت از دست کارش
بدردی کن دوا سودی ندارد
برنجوری که دل بر کنده از خویش
بطفلی کو ز مادر دور مانده

گریبان چال کرد و سینه بر کند
که درونی نیست امید سفیدی
بفیض رحمت و نور الهی
کنی مستغرق دریای نورم
٥٠٠ بخورشید آشنایی روشناییست
چو مهر عالم افروزش بر افروز
بسوز هادری کز داغ فرزند
 بشب های دواز نا امیدی
 بهاء دردناک صبح کاهی
 که فیضی بخشی از نور حضورم
 هلالی را هوای آشنا بیست
 بعمر خویشتن روزش بر افروز

در صفت این کتاب و خاتمه این خطاب گوید

که موج آن ز بحر آسمانیست
چه در شاهو ارست این که سفتی؟
مگر در طبله عطار بودی؟
٥١٠ هوس را در دل ایشان شکستی
چو عیسی دعوی اعجاز کردی
فنون شعر غیر از ساحری نیست
برد زنگ ملال از طبع صافی
ز شهبازان قدسی آشیانست
٥١٥ که آنجا آب حیوان رو سیاهیست
ز شب بر روی روز آرد رقم را
خط ریحان کشد بر صفحه کل
دخ مقصود در آینه بیند
بنور جان بر افروزد چرا غش
٥٢٠ دلش چون عرش بر کرسی فهد پای
که میگوید نشان از لوح کرسی
بسوی عالم بالا برد می
چو باز آید بهر جا باز گوید
هلالی، این چه دریای معانیست؟
چه نظم آبدارست این که گفتی؟
باين مشکین نفس دلها ربودی
ز حیرت حاسدان را لب پستی
حدیث روح بخش آغاز کردی
زبانی چون زبان شاعری نیست
سخن در قلب وزن و قوافي
دل شاعر بر اوچ آسمانست
دواشن چشمہ فینس الهیست
چو بر کاغذ نهد مشکین قلم را
نهد بر دوی نسرین جعد سنبل
بفکرت چون پس زانو نشیند
ز گرمی آتش افتاد در دما غش
سرش چون بر سر زانو کند جای
از آن پیشانی و زانو چه پرسی؟
بساط آسمانی را کند طی
ملک در گوش جانش راز گوید

که می‌آرد بسوی تخته خاک؟
 ز بالا آمد و فدرش بلندست
 شدم در عالم معنی سخن‌گوی
 کرفتم عالمی را در جواهر
 چه درست این که در آفاق سفتم؟
 «صفات العاشقین» نامش نهادم
 که خسرو آفرین کرد و نظامی
 فروغ مطلع الانوار با اوست
 در اوراقش هزاران داستانها
 ریاحینش همه عنبر سرشنست
 که جز دعوی نمیداند بیانی
 جوانمردان پیدا و نهان را
 کند بر من دعایی تا تواند
 و گرنه دامن عفوی بپوشد
 که دارد نامه ام رو در سیاهی
 خطای افتاد خط و خامه من
 کرم کن، پرده مردی خطای پوش

و گرنه این سخن هارا ز افلک
 سخن پیش سخندان ارجمندست ۰۰۲۵
 بحمدالله که کردم در سخن روی
 بحمدالله که از دریایی خاطر
 چه سرست این که از عشاق کفتم؟
 بوصف عاشقان دفتر کشادم
 نوشت نامه‌ای در نیک نامی ۰۰۳۰
 کلید مخزن الاسرار با اوست
 گلستانیست در دی بوستانها
 چه جای بوستان؟ باغ بهشتست
 چه می‌گویم؟ قلم بادا زبانی ۰۰۳۵
 وسیت می‌کنم خلق جهان را
 که: این مجموع را هر کس که خواند
 در اصلاح خطای من بکوشد
 مرا خود واجب آمد عذر خواهی
 الی، گر سیه شد نامه من
 خطای من همین و در عطا کوش ۰۰۴۰

فهرست نامهای خاص

خسرو و شیرین : ۲۲۵
 خضر : ۱۰۴۲
 ۰۵۶۰۵۳۶۲۴۰۲۰۱۱۰۴۲
 ۰۲۲۳۰۲۰۵۱۱۵۳۶۱۲۷۶۱۱۰
 ۰۳۱۴۰۲۸۲۶۲۷۱۶۲۶۰۲۲۷
 خلد بزین : ۲۲۷
 خلیل : ۳۲۵
 خیالی سر قندی : ۱۷۷
 خیبر : ۲۲۲
 دجله : ۰۲۶۵۰۲۴۹
 دوزخ : ۱۷۳۰۱۶۹۰۴۳۰۲۶۰۲۱
 ۰۳۲۷۰۲۶۰۲۶۹۰۲۱۸
 دوفخی : ۹۰
 دبو : ۲۰۷
 ذوالقار : ۰۲۲
 رخش : ۰۲۶۲
 دستم : ۰۲۰۳
 رسول : ۰۲۰۸
 رسول الله : ۰۲۸۲۰۱۲۰
 رسول خدا : ۰۲۲۲
 ررف : ۰۲۸۲
 روح الله : ۰۳۱۹
 روم : ۰۱۵۰
 رومی : ۰۳۱۶
 زلال حیوان : ۰۲۰۶
 زلیخا : ۰۳۲۶۰۱۵۶
 ذرم : ۰۳۱۴۰۸۱
 ذنگی : ۰۳۲۶۰۲۸۲
 سدره : ۰۲۸۲۰۱۰۳
 سرچشمه حیوان : ۰۱۴۰
 سعدی : ۰۲۱۲۰۲۱۱

ترکستان : ۰۲۹۲
 جام جم : ۱۶۱۰۷۷
 جامی : ۰۲۷۴۰۲۱۹
 جبریل : ۰۲۸۰۰۲۲۰
 جعیم : ۰۲۷۴
 جم : ۰۲۶۲۰۱۶۱۰۲۶
 جمشید : ۰۱۳۶
 جن : ۰۲۲۱
 جنت : ۰۳۱۷۰۳۰۰۲۷۴۰۱۷۷
 جیحون : ۰۲۹۶۰۲۶۵
 چادریار : ۰۲۲۱
 چشم حیوان : ۰۲۳۱
 چشم ظلمت : ۰۲۰۵
 چین : ۰۲۴۹۰۱۶۶۰۱۵۰۰۵۸
 چینی : ۰۲۳۹
 حاتم : ۰۲۹۱
 حجاز : ۰۲۰۶۰۲۰۶
 حسن : ۰۲۲۱۰۲۰۷۰۲۰۶
 حسن (دهاوی) : ۰۲۱۹۰۲۰۷۰۱۱۵۷
 حسین : ۰۲۲۱۰۲۰۷۰۲۰۶
 حلہ : ۰۲۶۶
 خنا : ۰۲۰۶
 خنایی : ۰۳۱۹۰۲۹۲
 ختن : ۰۲۴۹۰۲۰۶
 خرابات : ۰۱۰۰۰۴۶۰۳۹۰۲۲
 خراسان : ۰۳۰۵۰۲۰۳
 خسرو : ۰۲۲۵۰۲۲۴۰۷۱۰۷۰۰۳۲
 خسرو : ۰۲۶۱
 خسرو (دهاوی) : ۰۲۷۴۰۲۱۹۰۱۵۷
 سعدی : ۰۳۳۰۰۲۸۳

فهرست نامهای خاص

۴۴۳

هلالی

- عیسی میریم : ۲۷۹
- خاطمه : ۲۲۱
- فخر الدین عراقی : ۱۹۹
- فرات : ۲۰۷، ۲۰۸
- فردوس : ۲۹۲، ۲۹۱، ۲۸۱، ۲۷
- فرهاد : ۲۲۴، ۱۴۴، ۱۴۳، ۹۱، ۷۱
- ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۹۶، ۲۲۶، ۲۲۵
- قاب قوسین : ۲۷۸، ۲۲۱
- قاف : ۲۳۰، ۲۷۷، ۲۴۳، ۲۳۲
- قانون : ۲۸۵
- قبله : ۱۹۱، ۱۹۰، ۹۵، ۹۴، ۲۱۷، ۲۰۴
- ۳۲۶، ۲۷۸، ۲۰۹
- قریش : ۲۰۶
- قلزم : ۲۵۶، ۲۵۷
- قیصر : ۲۱۴
- کعبه : ۱۵۱، ۱۲۶، ۹۵، ۲۴، ۱۹۱، ۱۰
- ۱۲۴، ۱۲۱، ۱۷۷، ۱۸۸، ۱۷۷، ۱۵۲
- ۳۱۲، ۳۰۰، ۲۸۰، ۲۷۸، ۲۵۹
- کلیات شیخ فخر الدین ابراهیم همدانی
- متخلص عراقی : ۱۹۹
- کلیم : ۲۷۰، ۲۰۸
- کنعان : ۲۶۳
- کونور : ۱۵۷، ۲۸۰، ۲۹۷
- کوهکن : ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۳، ۵۷
- ۲۵۸، ۲۰۵، ۱۴۴
- لیلی : ۲۹، ۲۹، ۲۷۰، ۲۷۰، ۲۷۰، ۲۷۰
- ۱۰۰، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۶
- ۲۹۹، ۲۹۸، ۲۸۸، ۲۶۱، ۲۲۵
- ۳۱۹، ۳۰۸، ۳۰۰
- لیلی و مجنون : ۲۲۵

- سلمان فارس : ۲۰۶
- سلمی : ۲۰۶
- سلیمان : ۱۴۰، ۱۶۱، ۱۸۴، ۲۰۶
- ۱۲۷۳، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۳۹، ۲۲۱
- ۳۲۱
- سمرقند : ۳۱۵، ۳۱۳
- سید المرسلین : ۲۷۵، ۲۲۳، ۲۲۰
- سید کاپیتان : ۲۷۸
- شاه اولیا : ۲۲۱
- شاه و درویش : ۲۲۶، ۲۲۵، ۲۱۷
- شاگرد : ۲۱۷
- شیرین : ۱۴۳، ۱۴۲، ۲۲۵، ۲۲۴، ۲۲۱
- ۲۹۷، ۲۹۶
- شیطان : ۳۰۱، ۲۷۸
- صحابه کبار : ۲۲۰
- صفات العاشقین : ۲۲۰، ۲۷۶
- ظرفه بغداد : ۲۳۹
- طوبی : ۱۱۴، ۱۰۳، ۲
- طور : ۲۷۰، ۲۵۴، ۲۳۱، ۲۰۸
- ۲۸۶
- طهران : ۱۹۹
- ظلمات : ۲۰۰، ۲۶۸، ۰، ۰، ۰
- ۲۷۳
- عبدالله خان : ۲۰۳
- عدن : ۲۰۸، ۲۰۶
- عذر : ۲۲۵، ۲۲۴
- عرصات : ۰، ۵۳، ۲۰
- عله : ۲۸۰، ۰، ۲۲۲، ۰، ۲۲۱
- علی ابوطالب : ۲۲۲
- عیسی : ۱۱۵، ۱۲۸، ۱۲۸، ۱۲۸، ۱۲۸
- ۳۲۹، ۰، ۲۷۲، ۰، ۲۲۲

غلطنامه

صحيحه سطر	نادرست درست	صحيحه سطر	نادرست درست
۱۰	برانکپزد انکپزد	۲۲	۲۲
۱۱	دیدیدم دیدیم	۲۱	۲۱
۲۲	رسجده رسجده	۱۹	۱۹
۱۲۲	خمار خمار	۴	۴
۱۲۹	حیران حیوان	۲۲	۲۲
۱۳۰	سال سان	۲۱	۲۱
۱۰۹	کشتم کشتم	۲۳	۲۳
۲۰۴	وودر ودر	۲۲	۲۲
۱۰	شکرشن شکرشن	۲۰۴	۱۰

انتشارات کتابخانه سنائی

- ۱ - کلیات شیخ فخرالدین ابراهیم همدانی مخلص بعرائی چاپ دوم با تصحیح و مقدمه استاد سعید نفیسی
- ۲ - دیوان شیخ فرید الدین عطار نیشابوری « « « « «
- ۳ - کلیات سید معین الدین قاسم انوار « « « « «
- ۴ - دیوان هلالی جهتائی « « « « «
- ۵ - دوره کامل منتهی الارب فی افة العرب تأثیف عبدالرحیم بن عبدالکریم صفوی پور در چهار مجلد منتشر شد